

# Forskning visar att döva har lika mycket känslor som hörande

2 april 2024

Foto: Adobe stock

***En ny italiensk studie, publicerad i Science Advances, har studerat den komplexa relationen mellan känslor och perception. Forskningen studerade vilken roll våra sinnen spelar för att forma våra känslor. Reagerar vår hjärna på samma sätt när vi möter ett skrämmande skrik, en mystisk skugga eller en äcklig doft? Genom att jämföra personer med medfödd dövhet och blinda med personer utan nedsatt funktion i något sinne kunde forskarna se att emotionella stimuli i hjärnan inte påverkas av hur många fungerande sinnen en person har.***

Forskare från IMT School for Advanced Studies i Lucca, Italien, i samarbete med Universitetet i Turin, ledda av psykologiforskaren Giada Lettieri, har undersökt hur våra sinnen påverkar vår upplevelse av känslor och hur hjärnan bearbetar emotionella stimuli.

Studien, som involverade 50 frivilliga, inklusive deltagare med medfödd dövhet, blinda samt personer med fem fungerande sinnen, utforskade hur användning av olika sinnen påverkar våra emotionella upplevelser. Deltagarna fick titta på filmen "101 dalmatiner". Undertiden övervakade forskarna deltagarnas hjärnaktivitet med funktionell magnetisk resonanstomografi (fMRI), som kan visa 3D-bilder av organ i kroppen.

Forskarna gavs då insikter om hur olika känslor som glädje, rädsla och sorg behandlas av hjärnan hos blinda, döva och andra. Studiens resultat visade att hjärnan använder både sinnesspecifika och abstrakta koder för att bearbeta känslor. Specifikt framträder den främre delen av hjärnans pannlob som en central plats för att koda abstrakta representationer av känslor. Enligt Luca Cecchetti är emotionella stimuli i hjärnan oberoende av vilket sinne som används.

Forskarna poängterar att detta har betydelse för förståelsen av känslor och hjärnans funktion hos personer som saknar ett sinne. Genom att inkludera döva och blinda i studien kunde forskarna bättre förstå hur hjärnan anpassar sig och skapar meningsfulla emotionella reaktioner trots avsaknad av tillgång till vissa

sinnen.

**Kenny Åkesson**

nyhet@teckenbro.com

---

# Systemfel inom offentliga tjänster för döva i USA

2 april 2024

Foto: Adobe stock

***När den döve Robert "Bobby" Osborne blev knivhuggen vårdades han på ett sjukhus i Oklahoma City, USA. Under sin vård fick han inte tillgång till någon teckenspråkstolk och kunde inte förmedla kontaktuppgifter till sin familj. Bobbys mamma blev uppringd av en kvinna som såg att han irrade runt i hemområdet. Detta visar tydligt vilken brist det är på tillgängliga offentliga tjänster för döva personer.***

Bobby hamnade på ett sjukhus efter att ha blivit knivhuggen utanför en butik sent på natten. Varken polisen eller sjukhuset ordnade någon teckenspråkstolk så att Bobby kunde berätta vad som hänt och hur han mådde. Trots att Bobby fick vård blev han utskriven efter några timmar. Sjukhuset ordnade en taxi åt honom vid utskrivningen, som körde honom hem.

Bobbys mamma, Angila West, upptäckte allvaret i situationen först när hon fick ett telefonsamtal från en kvinna som jobbade i området där Bobby bor. Kvinnan berättade att Bobby irrade förvirrat omkring och att han hade blod på sig. När Angila hittade honom var det svårt att kommunicera med honom. Hon berättade till nyhetskanalen The Hill att ingen hade informerat henne om att hennes son har blivit knivhuggen och hamnat på sjukhus.

Angila har kämpat för att få svar från myndigheterna och sjukhuset om varför hennes son lämnades utan adekvat stöd. Polisen såg först inte till att Bobby fick möjlighet att kommunicera via en teckenspråkstolk. Polisens svar var att de inte

hade någon tillgänglig tolk just då och att de därför inte kunnat be Bobby om kontaktuppgifter till hans familj. Brister i kommunikationen mellan polisstationen och sjukhuset gjorde att Angila var tvungen att söka runt för att få en bild över vad som hänt samt vad som gjorts på sjukhuset.

Denna händelse har visat på stora systemfel inom offentliga tjänster för personer med funktionsnedsättningar. Bristen på tillgång till ASL-tolkar vid avgörande ögonblick har inte bara äventyrat Bobbys säkerhet och välbefinnande utan också framhävt en bredare problematik med kommunikationsbarriärer inom nödtjänster. Trots löften om att alltid göra sitt bästa för att kommunicera med offren, har brister i systemet resulterat i en situation där en döv man inte kunde få den hjälp och stöd han behövde i en akut situation.

Angila menar att det är tydligt att det brådskande behovet av tillgängliga offentliga tjänster för döva och hörselskadade måste prioriteras. Händelsen med Bobby måste leda till en översyn av systemet för att garantera att liknande fall undviks i framtiden säger Angila.

**Kenny Åkesson**

nyhet@teckenbro.com

---

# Glad påsk!

2 april 2024

---

# Finlands döva rasar mot

# tolktjänstservicen

2 april 2024

Foto: Kela

***Den finska socialförsäkringsinstitutionen Kela har nyligen informerat alla tolkbolag om att de enbart ska erbjuda direkttolkade tjänster. Det innebär att de inte ska tolka sådant som är förproducerat, som exempelvis webinarier som ses i efterhand, podcasts och tv program. Vid en utbildning där föreläsaren visar en film får tolkarna således bara tolka föreläsaren men inte filmen. Detta får finska tolkanvändare att rasa, eftersom det påverkar så många på ett absurt sätt.***

Kela är Finlands socialförsäkringsinstitution som motsvarar den svenska Försäkringskassan, som erbjuder olika tjänster och förmåner till finska medborgare. En av de tjänster de tillhandahåller är tolktjänster för personer som behöver kommunicera på finska, inklusive teckenspråkstolkar. Tolktjänsterna sker antingen i personliga möten eller via telefon. Nu har Kela alltså meddelat att enbart direkttolkning får ske. Kela har i dagsläget inte gett någon förklaring till varför de tagit detta beslut.

Tolktjänsten är en förmån, enligt Kela medan finska döva menar att det är en mänsklig rättighet. Alla människor ska ha rätt att kommunicera, studera och jobba, det ska inte bara ses som en förmån. Kelas beslut påverkar många döva finska medborgare som exempelvis studerar och behöver se på digitala material på talat språk i sina kurser. En av de situationer där döva drabbats var vid någon form av föreläsning där man hade fysisk tolk på plats. Under utbildningen dök det upp ett förinspelat material som skulle visas för alla, tolken fick då inte utföra sitt arbete och var tvungen att avbryta tolkningen och sitta tyst tills materialet visats klart. Varpå tolken kunde fortsätta tolka det fysiska mötet.

De döva finska medborgarna reagerar kraftigt och anordnar nu en kampanj mot Kela. Det är inte första gången som det anordnas en kampanj mot Kela. 2017 gjordes en demonstration gällande tolktjänsten, så årets kampanj kallas därför "StopKela 2.0". I den första demonstrationen 2017 protesterade 150 personer i Helsingfors mot bristfälligt tolkutbud, försämringar i tolktjänsten och hur Kela hanterade det.

I "StopKela 2.0" kampanjen fokuserar man bland annat på arbetslivstolkning,

tillgång till att beställa tolk på helger och på tolkarnas kvalitet. Det är alltså inte enbart tolkning till förproducerade material som är problemet utan tolktjänstservicen är fortfarande lika dålig som den var 2017.

**Mona Riis**

nyhet@teckenbro.com

---

# Tolkning via bildtelefoni på sydkoreanskt distriktskontor

2 april 2024

Foto: Adobe stock

***Det sydkoreanska distriktet Dong-gu har introducerat teckenspråkstolkning via en bildtefontjänst för döva som besöker distriktskontoret. Med detta initiativ strävar distriktet efter att göra det lättare och snabbare för döva att använda de administrativa tjänster som erbjuds.***

I Sydkoreas stad Daejon finns fem stadsdistrikt, varav Dong-gu är en av dem. I ett samarbete med Daejons tolkcentral har Dong-gus distriktskontor underlättat användandet av administrativa tjänster, genom teckenspråkstolkning via bildtelefoni. Det gör att döva personer inte behöver skriva för hand eller ta med sig en teckenspråkstolk när de ska besöka distriktskontoret.

Dong-gus borgmästare Park Hee-jo uttryckte i The Herald Post sin förhoppning om att detta initiativ kommer att göra det möjligt för döva att lösa ärenden smidigt. Park Hee-jo betonade också att det är viktigt att respektera mångfalden bland personer med funktionsnedsättningar och att skapa en miljö där de kan kommunicera utan någon form av diskriminering.

**Tine Hedin**

nyhet@teckenbro.com

---

# Tysklands första döva parlamentariker

2 april 2024

Foto: heike-heubach.de

***Heike Heubachs inträde i det tyska parlamentet den 20 mars blev historiskt. Hon är den första döva parlamentarikern.***

Heike Heubach, 44 år, är Tysklands första döva parlamentariker. Hennes inträde markerar ett steg framåt för representationen av personer med funktionsnedsättning inom politik. Heike möttes av applåder från hennes kollegor när talmannen offentliggjorde det historiska inträdet.

Helmut Vogel, tyska dövförbundets ordförande, säger att detta är ett betydelsefullt steg för döva i Tyskland.

Parlamentets ordförande, Bärbel Bas, sa till tidningen Funke att Heikes inträde är ett tecken på inkludering. Parlamentets administration har förberett sig intensivt i månader för att göra det möjligt för Heike att utföra sitt mandat. För att underlätta Heikes deltagande i parlamentariska processer har man sett till att hon får tillgång till teckenspråkstolkare.

Heike brinner för att inkludera personer med funktionsnedsättning i samhället och vill åstadkomma förändring. Förutom hennes engagemang för inkludering och jämlikhet är miljöfrågor, harmonisering av ekonomin och ekologin samt utbildning och socialt deltagande i fokus på hennes politiska agenda.

**Benedict Sequeira Gerardo, Taubenschlag**

**Översatt och redigerad av Kenny Åkesson**

nyhet@teckenbro.com

---

# Gammalt simrekord äntligen slaget

2 april 2024

Foto: SDI

***I den sprillans nya simhallen, Tinnerbäcksbadet, hölls helgens Linköping Water Games där svenska simmare samlades för att tävla. Bland de imponerande prestationerna bröt döva Rudolfs Stupans ett rekord som stått orört i 23 år.***

Rudolfs Stupans, tävlande för klubben Polisensimning, simmade in på en imponerande tid av 1.08.83 på 100 m ryggsim. Tomas Andersson satte det tidigare svenska rekordet på 1.08.91 under Deaflympics i Rom 2001 vilket innebär att rekordet har stått orört i 23 hela år.

Vad som gör Rudolfs prestation ännu mer imponerande är den snabba återhämtningen mellan tävlingarna. Endast 20 minuter efter att ha avslutat 100 m frisim, på tiden 56,67, tog han sig an ryggsimsdistansen och bröt rekordet.

”Jag är glad för rekordet och det finns mer att hämta där i distansen. Jag simmade nyss 100 frisim så orken räckte...nästan!” berättar en glad och utmattad Rudolfs.

Förutom det fantastiska rekordet på 100 m ryggsim, visade Rudolfs form genom att även simma sitt årsbästa på 50 m frisim med tiden 24,81.

Teckenrapport har kontaktat Tomas Andersson och frågar hur det känns att någon har brutit hans 23-åriga rekord. ”Äntligen! Jag är väldigt glad över att Rudolfs har slagit mitt rekord!” svarade han.

**Mona Riis**

nyhet@teckenbro.com

---

# En CODA gripen för mord i USA

2 april 2024

Foto: Adobe stock

***I New York City har kroppsdelar från en 44-årig man hittats i en lägenhet. Nu är en 48-årig man gripen och anklagas för att ha dödat och styckat mannen. Den 48-årige mannen är Coda och heter Sheldon Johnson och var nära vän med 44-åringen. I april fälls domen.***

Det fasansfulla fyndet gjordes i Highbridge-området i Bronx, när fastighetsförvaltaren Orlando Medina bad polisen undersöka en lägenhet. Det var på natten som en hyresgäst ringt Orlando efter att hon hört två skott och hört att någon skrek "snälla döda mig inte, jag har familj".

När polisen gjorde husrannsakan i Sheldons lägenhet hittades kroppsdelar i en fryr. Efter en undersökning har man kunnat identifiera offret som 44-åriga Collin Small och att han dog av skott i huvudet. Collin är enligt bekanta nära vän till Sheldon och har varit den som stöttat Sheldon efter fritagandet från en tidigare fängelsedom. Den fängelsedomen avtjänade Sheldon i det ökända fängelset Sing Sing i New York i 25 år efter försök till mord och andra grova brott och blev fri så sent som i maj 2023.

Bara en månad innan styckmordet pratade Sheldon i en podcast om sin kriminella bakgrund och gängtillhörighet och berättade att han nu lämnat det kriminella livet bakom sig. Han förespråkade också för kriminalvårdsreformer.

Den 7 mars väcktes åtalet mot Sheldon och under rättegången fylldes domstolen av Sheldons supportrar, en av dem bar en jacka med texten "specialiserad på felaktiga fällande domar." Sheldons dom väntas komma den 2 april.

**Mona Riis**

nyhet@teckenbro.com



---

# Komikern Jimmy Carr kritiseras för förolämpning av döv

2 april 2024

Foto: Adobe stock

***Carly Ahlen, en döv kvinna från Dartford i England, hävdar att komikern Jimmy Carr förolämpade henne vid en show på Orchard West Theatre. Under showen testade Jimmy nytt material som ska användas i en turné senare. Carly menar att Jimmy använde avskyvärda skämt om personer med funktionsnedsättning och pekade ut henne som döv. Det är inte första gången Jimmy anklagas för sin kontroversiella humor.***

Under showen på Orchard West Theatre frågade Jimmy varför Carly bar en basker. Hon blev helt döv efter sin tid i armén och har fortfarande svårt att visa sina hörapparater. När hon tog av baskern och blottade sin hörapparat, fortsatte han att rikta skämt mot döva. Exempelvis sade han att man kan säga vad som helst om döva eftersom de inte kan höra. Dessutom imiterade han hur döva låter när de pratar. Carly använde en transkriberingsapp på sin telefon för att följa med i Jimmy skämt. Han vände sig återigen till henne och frågade om hon kommer att ringa efter back-up från det franska motståndet, vilket Carly upplevde kränkande.

Jimmy är sedan tidigare kritiserad för sin kontroversiella humor, då han gång på gång skämtar om utsatta människor. Han har bland annat skämtat om förintelsen och terrorattackerna i New York 2001 och om feta kvinnor, könsstympade kvinnor samt zigenare och romer.

Välgörenhetsorganisationen Hi Kent, som stöder personer med hörselnedsättning i området Kent, fördömer Jimmys brist på förståelse för personer med hörselnedsättning.

**Tine Hedin**

nyhet@teckenbro.com

---

# IK Hephata segrade i Futsal SM

2 april 2024

Foto: IK Hephata

***Det svenska mästerskapet i Futsal för döva gick av stapeln den 23-24 mars i Farstahallen i Stockholm. Med 11 anmälda lag, inklusive två damlag och två lag som tävlade i gå-fotboll, var det en helg fylld av spänning och intensiva matcher.***

IK Hephata med flera landslagsspelare visade sin dominans i damernas final när de ställdes mot SK Lundia med flera unga nya spelare. Dessa två lag var ensamma i tävlingen, så det blev ett informellt SM eftersom det krävs tre lag för att det ska bli ett officiellt SM.

Herrarnas mästerskap bjöd på en jämnare konkurrens. Eftersom flera spelare i lagen valt att fokusera på Deaf Champions League (DCL) och därför inte deltog i SM, blev det en svårtippad och jämn konkurrens bland lagen. Finalen spelades mellan IF Nerike A och IK Hephata A och blev en riktig rysare, där matchen stod 4-4 efter ordinarie tid. Straffar fick avgöra och där visade IK Hephata styrka och säkerhet när de segrade med 5-4 och därmed knep guld. Bronset gick till IK Surd efter att de besekrat IK Virtus med 4-3.

I herrarnas skytteliga delade Elias Tebibel från IK Hephata och Elias Rangsjö från IF Nerike förstaplatsen med åtta mål vardera. På damernas sida kammade Matilda Jansson från IK Hephata hem segern.

En nyhet för årets mästerskap var inkluderingen av gå-fotboll. Två mixade lag från IK Hephata deltog i en vänskapsmatch där IK Hephata A till slut kunde säkra segern med 4-3. Ambitionen är att fortsätta inkludera gå-fotboll vid nästa mästerskap.

Nästa Futsal SM blir under Dövidrottsspelen i Malmö/Lund i maj 2025.

**Mona Riis**

nyhet@teckenbro.com